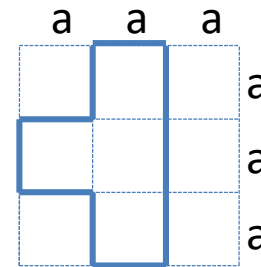
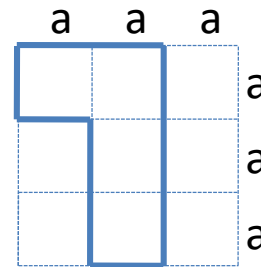
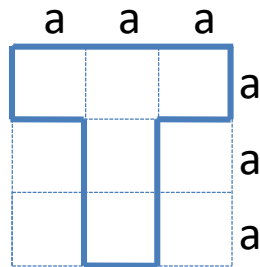
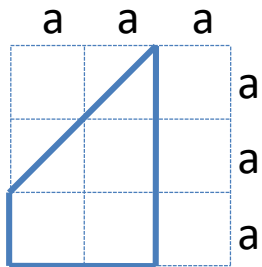
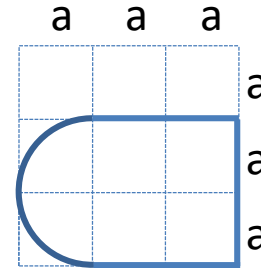
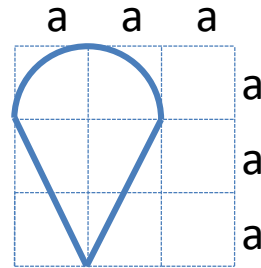
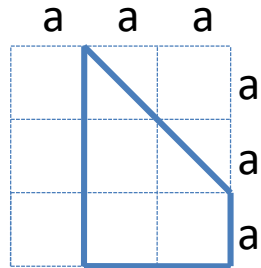
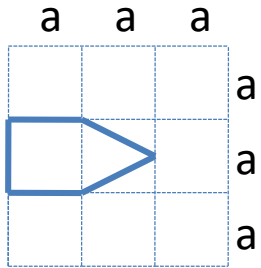

1. GEOMETRIJSKE KARAKTERISTIKE RAVNIH PRESEKA

1. Za zadate površine odrediti položaj težišta (1b) *i aksijalne momente inercije (2b)*

Naš slučaj

$a=2 ; 3 ; 4 ; 5 ; 6$ cm (neka od ovih vrednosti je vrednost za a)

*U zagradi je broj bodova za tačno urađen zadatak ili deo zadatka

2. NAPONI

1. Za zadato ravno stanje napona odrediti glavne napone (1b)
i nacrtati Morov krug napona (2b)

$$\sigma = \begin{Bmatrix} 10 & 30 \\ 30 & 30 \end{Bmatrix}$$

$$\sigma = \begin{Bmatrix} 20 & -30 \\ -30 & 40 \end{Bmatrix}$$

$$\sigma = \begin{Bmatrix} 20 & 10 \\ 10 & 40 \end{Bmatrix}$$

$$\sigma = \begin{Bmatrix} 0 & 10 \\ 10 & 40 \end{Bmatrix}$$

$$\sigma = \begin{Bmatrix} 10 & 10 \\ 10 & 10 \end{Bmatrix}$$

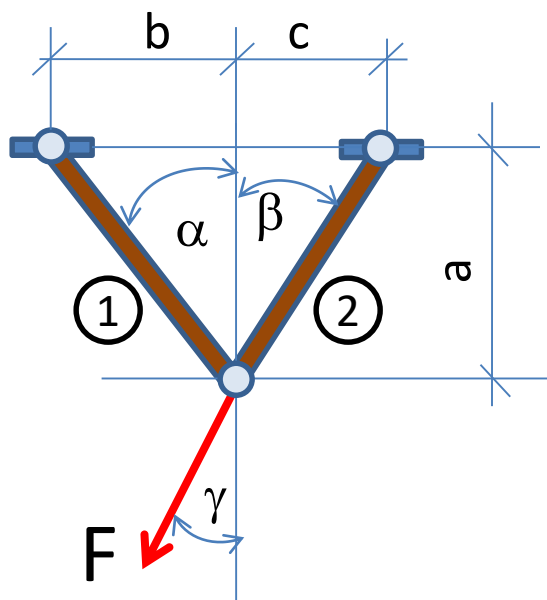
$$\sigma = \begin{Bmatrix} -10 & 10 \\ 10 & 10 \end{Bmatrix}$$

$$\sigma = \begin{Bmatrix} 10 & 10 \\ 10 & -10 \end{Bmatrix}$$

$$\sigma = \begin{Bmatrix} -10 & -10 \\ -10 & -10 \end{Bmatrix}$$

3. AKSIJALNO NAPREZANJE

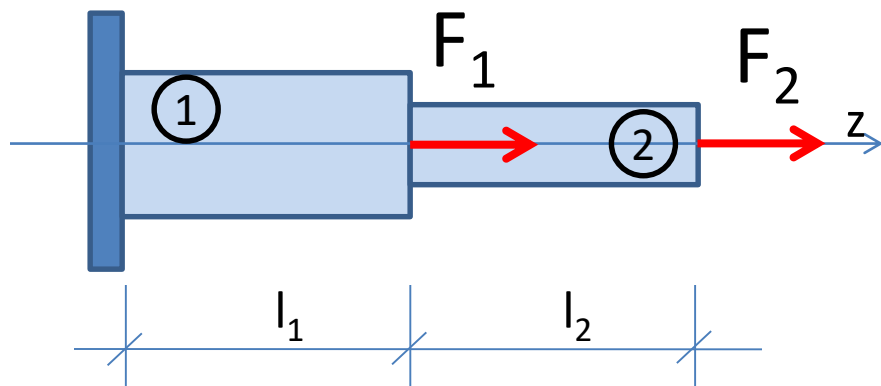
1) Odrediti sile u štapovima 1 i 2 (3b)

a)	b)	c)	d)
$F=50 \text{ kN}$	$F=100 \text{ kN}$	$F=100 \text{ kN}$	$F=100 \text{ kN}$
$a= 3 \text{ m}$	$a= 4 \text{ m}$	$a= 3 \text{ m}$	$a= 4 \text{ m}$
$\alpha= 45^\circ$	$\alpha= 30^\circ$	$\alpha= 25^\circ$	$\alpha= 45^\circ$
$\beta= 30^\circ$	$\beta= 30^\circ$	$\beta= 30^\circ$	$\beta= 60^\circ$
$\gamma= 30^\circ$	$\gamma= 0^\circ$	$\gamma= 20^\circ$	$\gamma= 60^\circ$

2) Odrediti sile u štapovima (1,5b) i izduženje štapova (1,5b)

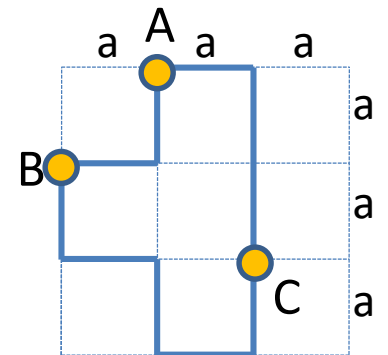
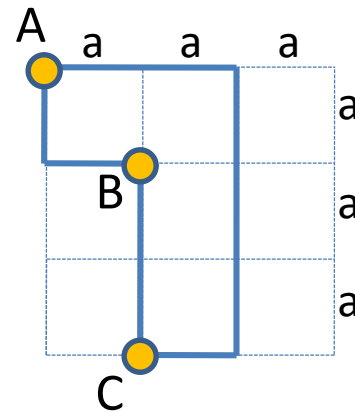
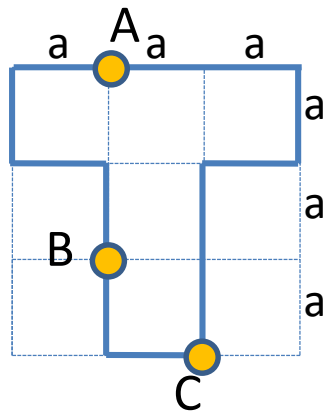
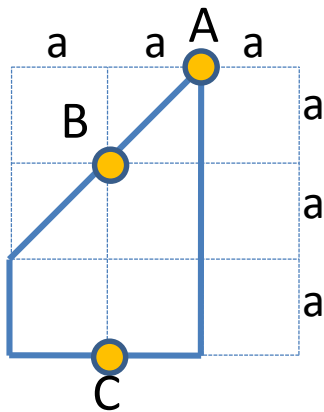
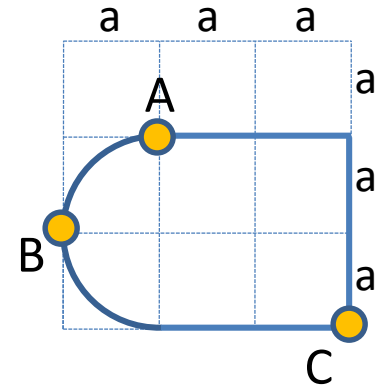
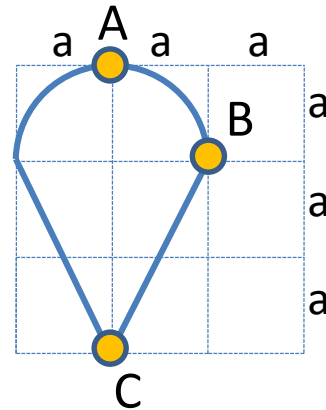
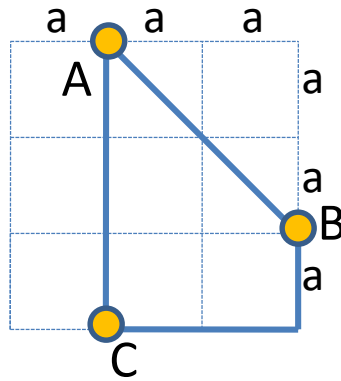
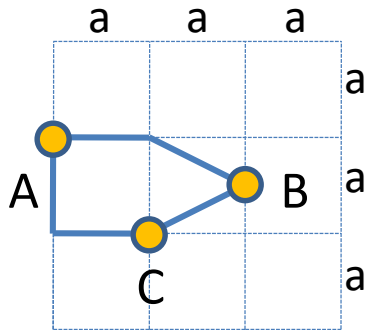
$E=210 \text{ GPa}$

a)	b)	c)
$F_1=50 \text{ kN}$	$F_1=80 \text{ kN}$	$F_1=80 \text{ kN}$
$F_2=30 \text{ kN}$	$F_2=-30 \text{ kN}$	$F_2=-30 \text{ kN}$
$l_1=120 \text{ cm}$	$l_1=100 \text{ cm}$	$l_1=70 \text{ cm}$
$l_2=80 \text{ cm}$	$l_2=80 \text{ cm}$	$l_2=90 \text{ cm}$
$A_1=5 \text{ cm}^2$	$A_1=6 \text{ cm}^2$	$A_1=5 \text{ cm}^2$
$A_2=4 \text{ cm}^2$	$A_2=3 \text{ cm}^2$	$A_2=2 \text{ cm}^2$

4. ČISTO PRAVO SAVIJANJE

3. Odrediti napone u tačkama A (1b), B(1b) i C(1b) ako je poprečni presek opterećen sa momentom M

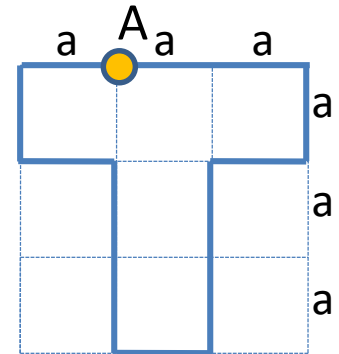
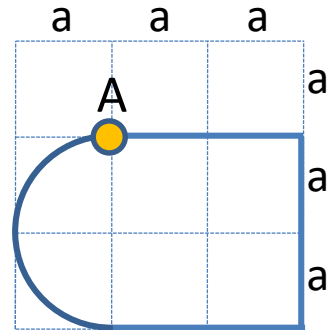
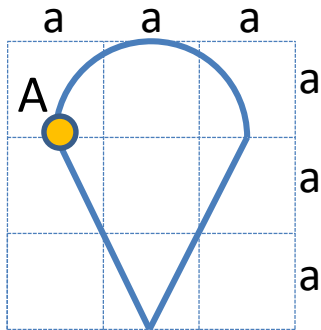
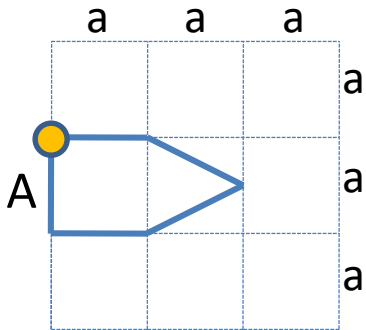

$a = 2; 3; 4; 5; 6$ cm

$M = 10; 20; 30; 40; 50; 60$ kNm

5. EKSCENTRIČNI PRITISAK GREDE

1) Nacrtati dijagram napona u poprečnom preseku ako sila P deluje u tački A (3b)

$a = 3; 4; 5; 6$ cm

$P = 50; 100; 150; 200; 250; 300$ kN

Naponi i deformacije

U sledećim pitanjima zaokruži tačan odgovor ili odgovori dopunjujući tekst pitanja!

*svako pitanje nosi 0,5b

- a) Ravno naponsko stanje elementa jedinstveno je određeno s dve komponente normalnog napona i jednom komponentom tangencijalnog napona? da ne
- b) Zbir normalnih napona nekog elementa u svakoj ravni je konstantan? da ne
- c) kako se zove ravan u kojoj su smičući naponi nekog elementa jednaki nuli? _____
- d) Ravni maksimalnih normalnih i maksimalnih smičućih napona zaklapaju ugao od $\pm$ _____
- e) U ravni najvećih normalnih napona smičući napon ima vrednost A) 0 B) ∞ C) $\tau_{xy} = \sigma_x$
- f) Napiši izraz za *Hookov zakon*? _____
- g) Šta povezuje *Poisson-ov koeficijent*? _____

Aksijalno naprezanje

- a) Izduženja dva elementa istih dimenzija izložena istoj aksijalnoj sili zavise samo od modula elastičnosti?
DA NE
- b) Maksimalni smičući naponi pri aksijalnom naprezanju jednaki su maksimalnim normalnim naponima?
DA NE
- c) Koliki je maksimalni smičući napon pri aksijalnom naprezanju? _____
- d) Dva elementa izrađena od istog materijala i istih poprečnih preseka imaju izduženje koje zavisi samo od njihovih dužina?
DA NE
- e) Napisati izraz za normalni napon za najopštiji slučaj opterećenja grede podužnim silama
_____

Čisto pravo savijanje

Kod čistog pravog savijanja grede:

a) Moment savijanja deluje oko jedne od glavnih osa inercije poprečnog preseka   da   ne

b) Podužne sile se redukuju u težištima osnova na dva momenta M_y i M_z da   ne

c) Neutralna osa se poklapa sa jednom od glavnih osa inercije   da   ne

d) Napiši izraz za otporni moment?

---

e) Jedinica za otporni moment je _____

f) Neutralna osa deli poprečni presek grede izložene savijanju na deo izložen naponu _____
i deo izložen naponu _____.

g) Geometrijsko mesto tačaka u kojima je normalni napon σ_x jednak nuli predstavlja

---

h) Neutralna osa prolazi kroz težište poprečnog preseka grede koja je izložena čistom pravom savijanju?

DA   NE

Čisto koso savijanje

8. Čisto koso savijanja grede:

a) Moment savijanja ne deluje ni oko jedne od glavnih osa inercije preseka	da	ne
b) Neutralna osa je upravna na ravan u kojoj deluje moment	da	ne
c) Ravan savijanja i ravan u kojoj deluje moment se poklapaju	da	ne
d) Neutralna osa ne prolazi kroz težište poprečnog preseka	da	ne
e) Ekstremne vrednosti normalnog napona σ_x javljaju se u tačkama koje su najudaljenije od neutralne ose preseka	da	ne
f) Može se tretirati kao zbir (kombinacija) dva prava savijanja	da	ne

Način polaganja

Ispit traje 75 minuta. Rade se tri zadatka (9 bodova) i dvanaest pitanja (6 bodova)

Da bi se kolokvijum položio potrebno je osvojiti 7,5 poena.

Ekscentrični pritisak grede

Za slučaj ekscentričnog naprezanja :

a) Podužne sile se redukuju u težištima osnova na normalnu silu i momente savijanja	da	ne
b) Napadna tačka sile se poklapa sa težištem poprečnog preseka	da	ne
c) Može se posmatrati kao kombinacija aksijalnog naprezanja i čistog (kosog) savijanja	da	ne
d) Neutralna osa prolazi kroz težište poprečnog preseka	da	ne
e) Ekstremne vrednosti normalnog napona σ_x javljaju se u tačkama koje su najudaljenije od neutralne ose preseka	da	ne
h) Ako se napadna tačka sile nalazi na jednoj od glavnih osa onda je neutralna osa paralelna sa tom glavnom osom	da	ne

Jezgro preseka

a) Je površina oko težišta poprečnog preseka koju ograničavaju napadne tačke sile čije neutralne ose tangiraju (obavijaju) konturu poprečnog preseka	da	ne
b) Ako se napadna tačka sile pritiska nalazu na jezgru preseka onda je ceo presek _____		
c) Ako se napadna tačka sile nalazi van jezgra preseka onda neutralna osa seče presek kroz težište	da	ne
d) Veličina jezgra preseka zavisi od veličine sile	da	ne
f) Jezgro simetričnog preseka je simetrično	da	ne